

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

Paragaphus III. De potestate Vicarii exercendi pontificalia, aliasque
functiones ecclesiasticas & sacramentalia?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

c. quoniam, de off. ordinar. in 6. juxta l. sepe. & l. seq. ff. de off. praed. c. licet in corrigendis. de off. ordinar. & ibi Felin. n. 1. dictio enim illa etiam implicat Episcopum cognoscere posse jure ordinario. Fagnan. cit. n. 7.

2. Respondeo secundò: dum Episcopus constituitur delegatus Papae in iis, in quibus jure ordinario ante Tridentinum non habebat facultatem, poterit in his quidem concedere Vicario suo hanc facultatem sibi spiritualiter attributam. Fagnan. l. cit. n. 8. & 9. potest enim delegatus à Principe subdelegare juxta cit. c. quoniam. & l. à Judice. c. de Juridicis. & in specie potest Episcopus, etiam à Sede Apostolica delegatam sibi causam subdelegare Vicario. Laym. in c. ult. de off. Vicar. in 6. n. 11. cum communi DD. in c. 3. de off. delegat. sub hac tamen limitatione, si nudum ministerium, seu executio sine causae cognitione mandata sit, ea subdelegari nequeat. Laym. l. cit. juxta c. ult. de off. delegat. Nequaquam tamen per generalem Vicarii constitutionem censetur in eum translata facultas hanc Episcopo competens speciali jure & tanquam delegatò. Fagn. n. 10. citatis Franc. in c. non putamus. de consuetud. in 6. n. 4. Dec. in c. quoniam. n. 19. & 20. & AA. in Clem. 2. de rescrip. in causa enim delegata non fit extensio à persona ad personam. Fagn. num. 11. citans Federic. de Senis. cons. 163. super invocatione n. 2. & c. edoceri. juncta gl. ult. de rescrip. neq; in causa delegata, ubi Episcopus procedit non ut Episcopus, sed ut delegatus. Fagn. n. 12. citans Dec. Guilielm. de Cuneo. Abb. in c. quoniam. Alex. in l. at quia. de jurisdic. omni. judic. uti nec è converso Vicarius causam sibi delegatam cognoscit ut Vicarius Episcopi, sed ut delegatus. Fagn. n. 15. Unde hæc delegata jurisdictio transit ad Capitulum Sede vacante. Fagn. num. 13. & apud illum ibi Felin. in c. eam re. de rescrip. n. 17. Abb. in c. cum olim. de majorit. & obedientia. q. 5. neque in delegata jurisdictio est unum & idem tribunal Episcopi & Vicarii. Fagn. num. 15. estque delegatus in causa sibi per Papam delegata major Ordinario. Fagnan. n. 16.

3. Respondeo Tertio: dum Episcopus quandoque expedire aliqua jubetur per dictionem tantum, vel solus, aut cum alia adjectione, quæ specialem Episcopi personam designando ceteros excludat, Vicarius quoque Episcopi censi debet exclusus; cum enim industria personæ censeatur electa, non poterit Episcopus negotium alteri demandare. Fagn. l. cit. num. 18. citans c. quoniam. de off. deleg. §. is autem. vers. propter quam. & ibi Glof. communiter approbata in v. inquisitionem. Laym. in c. ult. de off. Vicar. in 6. num. 11. quamvis & in hoc casu articulus aliquis causæ, v. g. testium examen alteri, v. g. Vicario suo committere possit. Laym. l. cit. citans Felin. in c. si pro debilitate. de off. deleg. n. 4. & Sbroz. l. 2. q. 43. n. 31.

PARAGRAPHUS. III.

De potestate Vicarii exercendi Pontificalia, aliasque functiones Ecclesiasticas & Sacramentalia.

Questio 112. Num Episcopus Vicarius Episcopi possit exercere Pontificalia sine speciali mandato?

Respondeo primò supponendo, quòd si Episcopus assumat in Vicarium generalem, qui

est in ordine Episcopali constitutus, eum ex officio suo, & generali mandato non habere ampliorem potestatem, quam ceteri Vicarii non Episcopi. Azor. p. 2. l. 3. c. 45. q. 9. hinc jam

2. Respondeo secundò: non potest talis Vicarius Episcopus exercere Pontificalia sine speciali mandato. Pirh. ad tit. de off. Vicar. num. 48. Azor. l. cit. ubi ea, quæ sunt ordinis Episcopalis exercere nequit, nisi ei specialiter committat Episcopus. Unde nequit Ecclesias, Capellas, Oratoria consecrare, cæmeteria polluta expiare, ordines conferre, vel Sacramentum confirmationis ministrare, vel Christina conficere, vel oleum infirmorum sacrare, & etiam si Vicarius Archiepiscopi, non potest Abbates aut Abbatissas benedicere. Eadem ferè habet Pax Jord. l. 12. tit. 1. n. 192. citans Barbof. de potest. Episcopi. allegat. 54. n. 83. Ugolin. de Episc. c. 4. §. 7. n. 2. nisi quòd omittat de oleis consecrandis. Item Sbroz. l. 2. q. 6. per totam. & l. 2. q. 10. n. 6. & 7. ubi etiam singula seorsim stabilit autoritate plurium Doctorum, & in super addit, quòd nequeat benedicere calicem & patenas, & quæcunque ornamenta Ecclesiastica, citra tamen corporalia, pro quo citat Cardin. in Clem. 2. de statu Monachor. Pavin. de capit. sed. vac. p. 1. q. 3. n. 1. Rebuff. in pr. tit. form. Vicar. n. 168. & seq. Item addit l. c. n. 2. quod Episcopus Vicarius generalis Archiepiscopi sine speciali mandato exercendi Pontificalia consecrare nequeat Suffraganeos. Contra Menoch. de arbit. Judic. l. 2. casu 22. num. 9. quatenus inquit Vicarium Episcopi (intellige, dum is est Episcopus) posse conferre ordines, Episcopo agente in remotis, adducendo pro hoc textum c. cum nullus. de tempore ordinar. in 6. quem tamen in hoc decipi ait Sbroz. l. cit. num. 11. cum textus ille non loquatur de collatione Ordinum; quia hæc collatio est ordinis Episcopalis, sed de licentia conferendi ordines, quæ à Vicario, etiam non Episcopo, concedi potest, Episcopo agente in remotis. Limitanda tamen est responsio; nisi Vicarius iste generalis Episcopus constitutus quoque esset Vicarius in Pontificalibus. Pirh. l. c.

3. Respondeo tertio: potest tamen Episcopus Vicario suo Episcopo committere ea, quæ sunt ordinis Episcopalis, & in specie omnia illa, quæ responsione præced. enumerata sunt. Sbroz. l. 1. q. 5. num. 10. ea enim, quæ sunt ordinis Episcopalis, delegari possunt. Sbroz. l. cit. num. 11. citatis Hostiens. in c. quod sedem. de off. ordinar. Abb. in c. his quæ. de majorit. & obedient. num. 3. Bertach. de Episc. in. de vita Episc. n. 12. in fin. Bursat. cons. 110. n. 12. in primo. Covar. &c. Et hinc à fortiore delegari possunt Vicario ab eo, si Episcopus est, exercenda cum Vicario (intellige etiam non Episcopo) quæ ab eo aliis delegari non possunt. Sbroz. l. cit. n. 2. citatis Felin. in c. quod sedem. n. 2. Covar. l. 3. Vicar. resolut. c. 20. n. 3. Riminald.

Questio 113. An Episcopus Vicario suo non Episcopo committere ea possit, quæ sunt ordinis Episcopalis.

Respondeo negativè: Sbroz. l. 2. q. 10. n. 3. citans c. à qua. de consecrat. Ecclesiar. & Altar. & ibi Abb. n. 2. & c. quanto. de consuetud. Anchar. in c. fin. de off. Vicar. in 6. col. 1. Gemin. num. 8. &c. Item l. 2. c. 5. n. 2. citatis in super pluribus aliis: eò quòd, quæ sunt ordinis Episcopalis, exerceri nequeant nisi per Episcopos. Et in specie, quòd Vicarius Episcopi (intellige non Episcopus) ea exercere nequeat, [intellige etiam de mandato speciali sui Episcopi] firma-

firmari ait Sbroz. cit. q. 5. num. 2. per Rebuff. pr. benef. tit. de devolut. num. 66. Fufc. de visit. l. 2. c. 25. n. 3. ed quoddam potestas exercendi ea, quæ sunt Ordinis, non dependeat à nuda voluntate Superioris; sed consistit in certa forma tradita per Ecclesiam secundum Gl. in cit. c. aqua. v. jurisdictionis. & Abb. ibi num. 7. & sic in specie de benedictione Abbatum, & Abbatissarum, de consecratione Monialium, concessione veli, quæ sunt ordinis Episcopalis, ea delegari non posse Vicario non Episcopo, tradit Sbroz. l. 2. q. 8. citatis plurimis. Idem tenere videtur Pignat. Tom. 1. consult. 326. ubi querit, an Vicarius generalis Episcopi, qui obtinuit à Papa facultatem faciendi omnes benedictiones, in quibus non adhibetur oleum sacrum, absente Episcopo possit benedicere Moniales habentes requisitas qualitates in consecratione & velatione earum; & respondet, quod non, nisi suffragetur facultas in specie (intellige obrenta à Papa) & sic censuisse ait S. Congreg. Concil. in una Piana. 9. Februarii 1647. ad c. 17. sess. 27. de regular. & sic elicit ex Gl. in c. aqua. de consecrat. Eccl. & Altar. v. consecrationis.

2. Declaratur ab eodem Sbroz. l. cit. num. 4. responsio, ut non procedat, si ea, quæ sunt Ordinis, commissæ sint Vicario Episcopi non Episcopo à Papa, vel ab Episcopo, sedis tamen Apostolicæ indulto; quia tunc Vicarius, etiam non Episcopus possit ea exercere. Citantur ab eo pro hoc Abb. ubi ante. Rebuff. in pr. benef. tit. form. Vicar. n. 169.

3. Limitatur tamen hoc ipsum; nempe ut Papa demandare possit Vicario non Episcopo ea, quæ sunt Ordinis Episcopalis ex dispositione humana, secus si ex dispositione divina sunt certo Ordini tributa, quæ committi jam non poterunt exercenda ab eo, qui Ordinem illum non habet, ne quidem per Papam. Sbroz. cit. q. 5. n. 8. citans Gl. in c. pervenit. dist. 95. Abb. in cit. c. aqua. in fine. Et sic in specie D. Thom. & cum eo Sylv. in sum. v. Ordo. n. 7. tradunt, Papam simplici Sacerdoti non posse committere collationem Ordinum sacrorum; eo quod hi habeant immediatam relationem ad Corpus Christi. Quod ipsum tamen negat apud Sbroz. l. cit. n. 9. Abb. in c. quanto. de consuet. num. 9.

Questio 114. An Episcopus committere possit Vicario suo, quæ sunt dignitatis Episcopalis?

Respondeo affirmativè: ea enim, quæ dignitatis sunt Episcopalis, inferiori non Episcopo committi possunt. Sbroz. l. 2. q. 28. n. 1. citatis Abb. in c. accidentibus; de excess. Prælator. n. 2. & 3. Sylv. in sum. v. Episcopus n. 9. &c. Adeoque multò magis Vicario suo juxta dicta in fine quæst. præced. Nihilominus usus illorum, quæ sunt insignia & ornamenta dignitatis Episcopalis, V. G. usus mitræ, baculi pastoralis, annuli, chirothecæ, &c. ab Episcopo tali Vicario concedi non potest; quia solus Papa inferiori Prælato, seu Prælato non Episcopo usum dictorum ornamentorum concedere potest. Sbroz. l. cit. num. 3. Sylv. ubi ante. juxta cit. c. accidentibus.

Questio 115. Num Vicarius Episcopi possit ea, quæ sunt Ordinis Episcopalis, sine speciali commissione committere exercenda aliis Episcopis?

Respondeo primò: id Vicarium Episcopi non posse. Pith. l. cit. Pax Jord. l. cit. n. 193. Ven. trigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. num. 31. citans Bonacin. Tom. 3. de suspens. in particulari. d. 3. q. 2. punct. 12. n. 5.

Sbroz. in addit. ad l. 2. q. 7. ubi etiam ait, sic censuisse S. Cong. Concil. Trid. sess. 6. c. 5.

2. Respondeo secundo: potest tamen Episcopus Vicario suo, etiam non Episcopo, dare specialem auctoritatem committendi alicui Episcopo, quæ sunt Ordinis Episcopalis. Pith. l. cit. Azor. p. 2. l. 3. c. 45. q. 9. in fine. Sbroz. l. 2. q. 12. n. 1. citans Abb. in c. his quæ. & in c. cum olim. de major. & obediem. Bertach. de Episc. p. 3. q. 61. Rebuff. in pr. benef. tit. form. Vicar. n. 35. & 171. Cuch. instit. juris can. de Vicar. Episc. n. 121. Idque etiam potest Episcopus, etsi ipse impeditus non esset exercere illa per se. Sbroz. l. c. n. 5. Quod ipsum tamen limitat Sbroz. n. 6. ut non procedat in collatione Ordinum, quæ aliter fieri non potest per alium Episcopum respectu Clericorum ei non subditorum, nisi eorum proprio Episcopo impedito ex ægritudine aut aliter; juxta Trident. sess. 23. n. 3. Admonet etiam Sbroz. l. cit. n. 3. hanc commissionem Episcopo alicui fieri debere à Vicario cum protestatione, quod per hoc nihil juris illi Episcopo acquiratur, ut Abb. in c. his quæ. n. 3. Rebuff. tit. de devolut. n. 66. Pavin. &c.

Questio 116. An Vicarius sine speciali mandato dare possit licentiam Episcopis expulsis à suis Diœcesibus exercendi in sua Diœcesi jurisdictionem in eorum subditos?

Respondeo: id facere posse Vicarium, ubi habuerit ad hoc speciale mandatum, juxta quod Clemens III. olim in Concilio Viennensi concessit Episcopis expulsis ab eorum Diœcesibus facultatem procedendi contra expulsores, consiliarios, & fautores, & in eorum subditos jus dicere in locis aliarum Diœcesum, obrenta licentiâ ab Episcopo Diœcesano, vel saltem petita. Sbroz. l. 2. q. 106. juxta Clem. unic. de foro comper. & ibi Abb. Joan. And. &c. Non tamen id posse Vicarium sine speciali Episcopi sui mandato. Sbroz. l. cit. n. 2. citatis Gl. in cit. Clem. v. Diœcesani, & ibid. Abb. n. 10. Rebuff. in pr. benef. tit. form. Vicar. n. 178. Pavin. de potest. capit. Sed. vac. p. 2. q. 10. num. 28. Limitat tamen hoc ipsum Sbroz. l. cit. num. 3. ut ad hoc concedendum Vicarius egeat speciali mandato, Episcopo Diœcesano in Diœcesi aut prope illam existente, secus, si multum ab ea distet. Citat iterum dictam Gl. & Abb. ubi ante n. 18.

Questio 117. An Vicarius possit exercere functiones Episcopales, & se immiscere in alijs functionibus Ecclesiasticis?

Respondeo primò in genere, non posse eum absente Episcopo vel impedito exercere functiones Episcopales, sed id spectare ad primam dignitatem, & alijs successivè. Pax Jord. l. 12. tit. 1. num. 239. sic definitum asserens à S. Congregat. Rituum in Brudusyn. 8. Febr. 1614. & in Alarima 22a Jan. 1618.

2. Respondet secundò in specie Barbof. Juris Ecclesiastici l. 1. c. 18. num. 3. Vicarium ut Vicarium non posse missas conventuales aut Pontificales celebrare, aut sanctissimum Sacramentum, aut sacras Reliquias paratum in processionibus deferre, nec alijs officiis aut functionibus Ecclesiasticis se immiscere, sed tantum providere, ut omnia suo ordine fiant, prout declaravit S. Congregat. præposit. negot. Episcop. in Bisignanensi 16. Martii 1600. Sic etiam Vicarium generalem non posse dare benedictionem Diacono, antequam canter Evangelium, neque

que concionaturo, antequam ascendat cathedram ex S. Congreg. Rituum in Pacens. 17. Martii 1607. tradit Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 2. num. 27. Neque etiam prohibere potest, ne in choro inchoetur officium, donec ipse veniat, prout voluit eadem S. Congreg. 26. Febr. 1606. apud Aldan. compend. resolut. can. tit. 43. n. 3. §. Ventrigl. l. cit.

Quaestio 118. Num Vicarius generalis Episcopi jus habeat cumulativè concurrendi in administratione Sacramentorum, & praedicatione verbi Dei cum omnibus Curatis totius Dioecesis?

Respondeo affirmativè: Laym. in c. inter cetera. §. unde, de off. Jud. ordinar. num. 2. ubi: Episcopus cum omnibus Parochis, aliisque Curatis Ecclesiarum non exemptarum concurrat cumulativè, ita ut ipse vel ejus Vicarius à peccatis absolvere, vel sacramenta fidelibus ministrare possit, juxta c. 2. de off. Archiepisc. poteritque Vicarius id ipsum sine speciali commissione, Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. num. 28. citans Sanch. de matrim. l. 3. d. 29. num. 15. & seq. & plures alios. Cum id competat ejus Episcopo jure ordinario, nec sit de causis arduis, aut specialiter in jure exceptis. Ait tamen Sbroz. l. 2. q. 11. num. 2. quòd ipsi Rectoribus Ecclesiarum parochialium Sacramenta fori poenitentialis ita demum administrare possit, si sit Sacerdos, & mandatum speciale habeat, citat pro hoc Abb. & Innoc. in c. cum satis. de off. Archiepisc. Rebuff. n. p. tit. form. Vicar. n. 46. & 171.

2. De cetero idem videtur de munere concionandi; cum Episcopus sit Pastor totius Dioecesis, cui ex officio incumbit inter cetera populum verbo Dei pascere, & Sacramenta eidem ministrare. Laym. l. c. n. 1. & spectato jure communi ad Episcopum pertinet jus cathedrae, seu munus praedican- di ad plebem idoneis personis committendi. Et quòd si hoc jus alii inferiores per consuetudinem praescripserint, non propterea omnis cura & sollicitudo Episcopo ablata est. Laym. l. cit. num. 3. unde & idem quòd ad concionandum per se ipsum, si velit, vel committendo id munus aliis, competere videtur Vicario ex generali commissione Vicariatus. Non poterit tamen, uti nec ipse Episcopus Parochis aliisque Curatis, ubi ipsi ad hoc apti sunt, officium illud concionandi in suis Ecclesiis, Sacramentaque administrandi auferre; multò minus Religiosis, aut aliis aliquibus, quibus id competit ex privilegio Papae. Laym. l. cit. n. 3. in fine. citans Clem. dudum. de sepult. c. excommunicamus. §. quia verò. de sen- ten. excommunic. remittensque ad Barbof. de potest. episcop. p. 3. allegat. 76. Trident. sess. 6. c. 20. & sess. 24. c. 4.

PARAGRAPHUS IV.

De potestate Vicarii circa dispensandum.

Quaestio 119. An Vicarius sine speciali mandato dispensare possit in iis, in quibus id potest Episcopus?

Respondeo negativè. Laym. in c. cum in generali. de off. Vicar. in 6. num. 1. & 9. Pirh. ad tit. de off. Vicar. num. 57. Pax Jord. l. 12. tit. 1. num. 216. Sbroz. p. 2. q. 35. num. 3. citans Calderin. conf. 1. tit. de off.

Vicar. Felin. in c. si cleric. de Judiciis. n. 22. Cuch. in- stitut. jur. Can. de Vicar. Episc. num. 26. & 111. Garc. de benef. p. 5. c. 8. num. 47. citans insuper Guttier. qq. Can. l. 1. c. 19. n. 15. Rodriq. in sum. Tom. 1. c. 234. num. 5. Ledesin. in sum. de matrim. c. 27. concl. 2. Vegam. in sum. p. 1. c. 88. casu. 1. contra plures alios citatos, à Sbroz. l. cit. n. 1. nixos hoc fundamento, quòd dispensare sit jurisdictionis, quae autem sunt jurisdictionis, possit Vicarius exercere sine speciali mandato. Rationem dant Pirh. Laym. Pax- Jord. Sbroz. l. cit. quòd dispensare sapiat gratiam & liberalitatem; quae autem sunt gratiae & liberalitatis non continentur in generali Vicariatus manda- to; item quòd aequiparetur restitutioni in inte- grum, quae etiam in generali mandato non conti- netur, juxta l. illud. §. si satis. ff. de minoribus. Quòd si verò Vicarius palam ac publicè faciat dispensatio- nes, praesumitur habere specialem auctoritatem dispensandi. Sbroz. l. cit. n. 7. Et sic in specie non poterit sine commissione speciali dispensare in votis, juramentis, impedimentis Canonice, legibus, in quibus id potest Episcopus, Laym. Pirh. l. cit. citans Sanch. de matrim. l. 2. d. 40. sic quoque in irregularitate vel suspensione aliqua proveniente ex delicto occulto, & in casibus aliis occultis, Sedi Apostolicae reservatis, in quibus dispensatio & ab- solutio concessa est Episcopis per Tridentinum sess. 4. c. 6. Vicarius dispensare nequit, nisi specialiter id ei ab Episcopo commissum. Pirh. l. cit. n. 6. Pax- Jord. l. cit. n. 210. Ventrigl. l. cit. §. 1. n. 28. Garc. l. cit. num. 48. Barbof. jur. Eccles. l. 1. c. 15. n. 24. citans Narbon. de appellat. à Vicar. ad Episcop. p. 1. n. 229. Suar. Tom. 5. de censur. d. 41. s. 2. num. 8. Ugolin. de off. Episc. c. 4. §. 7. n. 2.

Quaestio 120. An & quas data responsio patiatur exceptiones?

Respondeo: Posse dari aliquas exceptio- nes, & has esse sequentes. Prima, quòd Vicarius vi generalis commissionis absque speciali manda- to sciente & tolerante Episcopo dispensare possit in casibus frequenter occurrentibus. V. g. quòd ad jejunia, festa & similia; si enim dioeceses amplae sunt, & negotia multa, vel Episcopus apud Eccle- siam suam Cathedrali, ubi frequentior est popu- lus, non resideat, aut ab ea absit, difficile erit in omnibus recurrere ad Episcopum, & ab eo petere dispensationem aut facultatem dispensandi; & quam- vis absentia Episcopi per se loquendo non tribuat majorem potestatem Vicario quam is habeat praesente Episcopo, consuetudo tamen, & antecedenti- um Vicariorum praxis interdum ostendit, Episco- pum contentum esse, & tacite consentiendo com- mittere Vicario potestatem illam dispensandi. Imò si Episcopus valde remotus sit, ut consuli & respon- sum haberi non possit, potestas illa dispensandi quo- dammodo Vicario debetur, argumento c. 3. §. Episco- po. de tempor. ordin. in 6. ita ferè Laym. l. cit. & ex eo Pirh. l. cit. num. 59. Ex quibus tamen eorum verbis vides non abesse hic omnino specialem ad hanc comm- missionem, dum haec adesse tacite arguitur ex illa scientia & tolerantia Episcopi

2. Secunda, dum jus ipsum Vicario generali hu- jusmodi potestatem in aliquibus dispensandi conce- deret, quemadmodum potestatem dispensandi in denunciationibus matrimonii concedi per Triden- tinum, dum id eam concedit Ordinario, compre- hendendo sub nomine Ordinarii non solum Episco- pum, sed & Episcopi Vicarium, volunt plures, & habet